

ДАРОГІ СЫШЛІСЯ Ў ЧЭРЫКАВЕ

Гэты прыгожы раён багаты на традыцыі, маляўнічыя мясціны і сардэчных людзей

Па адных звестках Чэрыкаў атрымаў назву ад таго, што тут у старажытныя часы было шмат чырыкаў — лодак, якія імкліва рассякалі плынь ракі Сож — прытока Дняпра. Продкі тутэйшых жыхароў былі здабытчыкамі, умелі гандляваць. Па іншай версіі, назва горада пайшла ад слова «чарціць» на зямлі, або іншымі словамі «араць». Па сутнасці абодва варыянты можна лічыць правільнымі, бо жывуць тут людзі сумленныя, якія плённа працуюць на карысць роднага краю.

НАМ ЁСЦЬ ЧЫМ ГАНАРЫЦЦА

— Наша зямля часткова пацярпела ад Чарнобыля, але гэта не значыць, што яна страціла прывабнасць, — кажа старшыня Чэрыкаўскага райвыканкама Міхаіл КАСМАЧОЎ. — У нас ёсць і што паглядзець, і да чаго прыкласці свае працавітыя рукі. Відавочным плюсам Чэрыкава ва ўсе часы было тое, што ён знаходзіцца на скрыжаванні дарог. У старажытныя часы суднаходная рака звязвала Чэрыкаў з расійскімі і ўкраінскімі гарадамі. Вельмі добра тут былі развіты прамысловасць і рамесніцтва. Да рэвалюцыі колькасць насельніцтва, па некаторых звестках, складала каля 60 тысяч чалавек. Гэта быў дастаткова буйны і паспяхова гандлёвы цэнтр. Зараз на тэрыторыі раёна жыве 13,5 тысяч чалавек. Але гэта паранейшаму добрасумленныя руплівыя людзі — гонар і для раёна, і для ўсёй краіны.

Чэрыкаўшчына цікавая сваёй унікальнай прыродай і старадаўнімі традыцыямі, мае вялікі патэнцыял для вядзення паспяховага бізнесу. Новыя магчымасці перад інвестарамі адкрыла праграма развіцця паўднёва-ўсходняга рэгіёна, у якую мы ўвайшлі. Для дзелавых людзей яна прадугледжвае дадатковыя льготы і прэферэнцыі. У горадзе і раёне ёсць перспектывы пляцоўкі на любы густ. Нядаўна на нас звярнулі ўвагу літоўцы. У іх гатовы праект на 2 мільёны еўра па стварэнні на плошчы 1,5 гектара вытворчасці безалкагольных напояў. Яшчэ адзін праект па птушкагадоўлі збіраюцца рэалізаваць на Чэрыкаўшчыне масквічы. Але ў нас ёсць яшчэ шмат прапаноў, якія могуць зацікавіць бізнесменаў. Больш падрабязна пра гэтыя магчымасці можна пачытаць на сайце cherikov.mogilev-region.by. Звяртайцеся, мы гатовы да канструктыўнага і ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва.

ЛЕПШЫЯ ПА ДОБРАЎПАРАДКАВАННІ

Новыя будынкі, прыгожыя кветнікі, незвычайныя па форме прыпыначныя павільёны — Чэрыкаў за апошнія гады прыкметна папрыгажэў.

— Будзем жыццём, аб'екты сельскагаспадарчага прызначэння, сацыяльнай сферы. Летась увялі ў дзеянне новы Цэнтр культуры, які вырашыў шмат праблем і стаў спраўдзеным упрыгожаннем горада, — расказвае Дзмітрый РУБАН, намеснік старшыні Чэрыкаўскага райвыканкама. — Штогод у Чэрыкаве здаём па адным шматкватэрным доме, летась наваселле справілі жыхары 12-кватэрнага дома сацыяльнага прызначэння ў аграгарадку Верамейкі. Сёлета будзем у Чэрыкаве 20-кватэрны жылы дом, да гэтага ўзводзілі 40-кватэрны і 60-кватэрны. Для спецыялістаў сельскагаспадарчых прадпрыемстваў будзем аднакватэрныя домікі на сяле. Цяпер у людзей з'явілася магчымасць пабудаваць жыллё з прыцягненнем крэдыту пад 1% па Указе №235. Крэдыт выдзяляецца пры ўмове, што чалавек на працягу 10 гадоў не будзе мяняць месца свайго жыхарства. І дзевяць такіх чалавек ужо ёсць.

Развіваецца інфраструктура раёна, будуюцца і рамантуюцца дарогі. Сёння ў дарожным будаўніцтве акцэнт робіцца на бетон, і Чэрыкаў адзін з лідараў у выкарыстанні гэтага матэрыялу. За два апошнія гады пабудаваны тры бетонныя дарогі на вуліцах Першамайская, Кастрычніцкая, Ціміразева.

На жаль, у раёне пакуль няма ніводнага басейна. Для здачы нарматыву па плаванні школьнікаў возяць у суседнія раёны, што само па сабе стратна. Насельніцтва часта звяртаецца да раённых улад з просьбай пабудаваць ФАК. «Прыгожая пляцоўка для яго ёсць, але сіламі раёна такі аб'ект не падняць», — прызнаецца Дзмітрый Міхайлавіч.

— Чэрыкаў неаднаразова становіўся пераможцам рэспубліканскага агляду санітарнага стану і добраўпарадкавання населеных пунктаў у сваёй намінацыі. Сёлета ён зноў заваяваў гэта званне. У чым сакрэт?

— Кожны год робім маляўнічыя формы, уладкоўваем дзіцячыя гульнявыя пляцоўкі, на 100% заасфальтавалі ўсе дваравыя тэрыторыі. Пры падвядзенні вынікаў улічваецца таксама стан дарог, выкананне патрабаванняў па асобным зборам другой сыравіны, іншыя параметры. І мы над гэтым шмат працуем.

БУДУЧАЕ ЗА АЛЬТЭРНАТЫЎНАЙ ЭНЕРГЕТЫКАЙ

Чэрыкаўскі раён актыўна выступае за чысціню энергетыкі і робіць стаўку на альтэрнатыўныя крыніцы яе атрымання. Летась тут была ўведзена ў эксплуатацыю станцыя сумарнай магутнасцю 3 МВт, якая з дапамогай 11 400 сонечных панэляў пераўтварае сонечную энергію ў электрычную. Праект рэалізавала таварыства з абмежаванай адказнасцю «Энергія века», якое ў выніку змяніла магілёўскую прапіску на чэрыкаўскую.

НА АДНЫМ «МЕРЫДЫЯНЕ» З ПАКУПНІКОМ

У рыначных умовах важна не разгубіцца, бо жывае толькі той, хто сумее хутка і правільна адаптавацца. Чэрыкаўскае раённае спажывецкае таварыства не сядзіць на месцы, развіваецца і не перастае радаваць пакупніка новымі сучаснымі крамамі і якаснымі вырабамі.

Летась папулярнае ў раёне гандлёвае прадпрыемства падаравала жыхарам зручны гандлёвы павільён «Візіт», дзе разам з прадуктамі можна набыць і спадарожныя тавары прамысловай групы. А нядаўна запрасіла пакупнікоў у краму «Мерыдыян», дзе шмат дзіцячых і спартыўных тавараў. Не забыліся тут пра куток для дзіцячай творчасці і тэматычную фотазону для рамантычных здымкаў.

— А яшчэ мы пашырылі гандлёвыя плошчы магазінаў «Усё для дома», «Алеся», «Мэбля». Гэта дало магчымасць значна павялічыць асартымент прапанаваных тавараў нехарчовай групы, — адзначае начальнік гандлёвага участка Таццяна ДРАЗДОВА. — Больш лёгкім зрабілі доступ да тавару ў крамах аграгарадкоў. Цяпер там прымяняецца метаад самаабслугоўвання, што дазваляе пакупніку лепш вывучыць асартымент на палічках.

У летні час раённае спажывецкае таварыства адкрывае ў горадзе пункты вынаснага гандлю кvasам, а таксама два сезонныя кафэ, адно з якіх дзіцячае. Гандлёвыя пункты прадпрыемства заўсё-

ды карыстаюцца папулярнасцю на восеньскіх кірмашах, а таксама на святах раёна, вобласці і краіны. Бо прадукцыя, якая тут прапаноўваецца, на смак нічым не адрозніваецца ад хатняй. У хлебапяркарным цэху штодзённа нараджаецца свежы духмяны хлеб і смачная выпечка. Ёсць таксама каўбасны цэх, кандытарскі, цэх паўфабрыкатаў і па перапрацоўцы рыбы.

— Свежыя тарты, пірожныя, булчкі і мноства іншай выпечкі здольны задаволіць нават пераборлівага пакупніка, — запэўнівае першы намеснік старшыні праўлення Лідзія КАВЕРЫНА. — Частка нашай прадукцыі рэалізуецца яшчэ і на тэрыторыі Крычаўскага і Касцюковіцкага раёнаў. Што датычыцца каўбас і мясных паўфабрыкатаў, то іх у нас выпускаецца 17 і 30 найменняў адпаведна. Плюс 5 найменняў салёнай рыбы. А яшчэ мы штодня забяспечваем спажывца свежай агароднінай, квашанай капустай, мочанымі агуркамі, таматамі, яблыкамі, якія нарыхтоўваем самастойна.

Дзелавы (на фоне райвыканкама) і гандлёвы цэнтр Чэрыкава.

— Ёсць яшчэ адзін інвестдагавор з удзелам ірландскай кампаніі, які прадугледжвае будаўніцтва сонечнага парка магутнасцю 109 МВт, — дзеліцца добрай навіной намеснік старшыні Чэрыкаўскага райвыканкама Сяргей ПАЛУЙЧЫК. — Гэты праект доўгатэрміновы, канчаткова яго плануецца рэалізаваць у ліпені 2019 года. Яшчэ адзін праект у сферы альтэрнатыўнай энергетыкі прапанавала прыватнае прадпрыемства «Энергія-Ра». Яно збіраецца пабудаваць на тэрыторыі Вепрынскага сельсавета сонечны парк, сумарнай магутнасцю 50 МВт. Не менш шматбацьцальны праект па вытворчасці безалкагольных напояў. Менавіта такія мэты пераследуе літоўскі інвестар, якому даспадобы прыйшла наша вада. Аналіз яе быў зроблены ў Літве, і па яго выніках прызнана, што яна вельмі высокай якасці з добрай мінералізацыяй.

Паспяхова развіваецца ў раёне дрэваапрацоўчая галіна. Летась у гэтай сферы было створана аж 4 камерцыйныя арганізацыі. Але прывабных прапаноў, якія можна рэалізаваць на тутэйшых землях, яшчэ хапае. У дапамогу прадпрыемствам людзям райвыканкам распрацаваў інвесткаталог, дзе прадстаўлена інфармацыя пра раён, перспектывы зямельныя ўчасткі, льготы і прэферэнцыі. «Нам трэба развіваць у першую чаргу прамысловы патэнцыял, бо з гэтым у нас пакуль праблемы, — адзначае Сяргей Іванавіч. — З 12 інвестпачыткаў, якія мы прапаноўваем, 7 разлічаны на арганізацыю прамысловых вытворчасцяў. Але мы будзем не супраць, калі нехта вырашыць іх «перапрафілаваць». Мэтавае прызначэнне заўсёды можна памянць.

(Заканчэнне на 10-й стар.)

стаўляць сваю прадукцыю ў гандлёвыя сеткі любога населенага пункта вобласці і будзе рада супрацоўніцтва з прадпрыемствамі розных формаў уласнасці.

— Сёлета запланавана мадэрнізацыя жывёлабойнага пункта, што дазволіць нам пашырыць сыравінную базу, ахапіць усе паўднёва-ўсходнія рэгіёны Магілёўскай вобласці і павялічыць аб'ёмы перапрацоўкі мяса, — дзеліцца планамі старшыня праўлення Чэрыкаўскага раённага спажывецкага таварыства Ігар ЦЕРАШКОЎ.

Спажывецкае кааперацыя Чэрыкаўскага раёна аб'ядноўвае 4220 пайшчыкаў, абслугоўвае 8,2 тысячы жыхароў гарадскога насельніцтва і 5,2 тысячы жыхароў сельскай мясцовасці. У 52 населеных пунктах, дзе адсутнічае стацыянарная гандлёвая сетка, тавар падвозяць дзве аўтакраны. Прадпрыемства мае яшчэ і 26 аб'ектаў грамадскага харчавання — сталовыя пры ўстановах адукацыі, кафетэрыі пры гандлёвых аб'ектах, рэстаран, кавярню, дыскабар і бутэрбродную.

— Большасць страў, якія там прапаноўваюцца, — асабістай вытворчасці. І гэта тая прадукцыя, якой Чэрыкаўская райспажывецкааперацыя можа забяспечыць хоць цэлую вобласць. Яна вартая таго, каб яе пакаштаваць, — кажа начальнік аддзела грамадскага харчавання Рыма КАВЕРЫНА.

Чэрыкаўскае райспажывецкае таварыства гатова па-